

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 3563

гр. София, 09.11.2022 г.

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-2, в закрито заседание на девети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Атанас Маджев

като разгледа докладваното от Атанас Маджев Търговско дело № 20221100901668 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 124 и сл. ГПК.

Образувано е по повод подадена искова молба с вх. № 97743/17.05.2022 г. от „ФЗ В. К.“ ООД, с ЕИК ***** срещу „П.И.Б.“ АД, с ЕИК *****, с която е предявен за разглеждане иск с правно основание чл. 124, ал. 1 ГПК, във връзка с чл. 464, ал. 1 ГПК за признаване за установено, че вземането на ответника - „П.И.Б.“ АД за сумата в размер на 680 376, 79 лв. спрямо „Е. Ф.“ АД – заличено дружество и „Р.Ш.***“ АД – заличено дружество, което е предмет на издаден изпълнителен лист от 30.05.2009 г. по гр.д. № 24083/2009 г. по описа на СГС приведен в изпълнение по и.д. № 380/2019 г. образувано по описа на ЧСИ-Д. Н. не съществува, поради погасяването му, предвид неудовлетворяването му в производствата по несъстоятелност проведени спрямо цитираните двама длъжника, които са заличени като търговци.

Фактическите твърдения на ищеца поместени в ИМ са както следва : че на 16.06.2008 г. „Е. Ф.“ АД е учредило в полза на „ПИБ“ АД договорна ипотека върху притежавани от него недвижими имоти /детайлно конкретизирани в ИМ/, която е вписана в СВ при РС-Карнобат; така учредената ипотека служела за обезпечаване изпълнението на парични вземания произтичащи от договор за банков кредит 28.12.2007 г., въз основа на който „ПИБ“ АД предоставило в полза на „Е. Ф.“ АД банков кредит, а „Р.Ш.***“ АД се задължил наред с кредитополучателя да го връща; през 2015 г. недвижимите имоти притежавани от „Е. Ф.“ АД и ипотекирани през 2008 г. в полза на „ПИБ“ АД били апортирани в капитала на „Л.А.М.Е.Р.“ АД, като тази сделка била вписана в СВ при РС-Карнобат; на сови ред „Л.А.М.Е.Р.“ АД учредило в полза на ищеца - „ФЗ В. К.“ ООД на 30.06.2016 г. договорна ипотека върху същите недвижими имоти, като целта била обезпечаване изпълнението на сключен рамков договор за продажба на фуражи от 24.06.2016 г. за вземане до размер на сумата от 600 000 лв., като така учредената ипотека била вписана в СВ-Карнобат на 01.07.2016 г.; на 30.05.2009 г. в пределите на гр.д. № 24083/2009 г. в полза на „ПИБ“ АД и срещу „Е. Ф.“ АД и „Р.Ш.***“ АД бил издаден изпълнителен лист за дължимите суми по сключения договор за кредит от 28.12.2007 г.; въз основа на така издадения ИЛ „ПИБ“ АД образувал и.д. № 275/2009 г. пред ЧСИ-Д. Н., което впоследствие било присъединено към и.д. № 380/2019 г. по описа на същия ЧСИ; с решение от 20.03.2018 г. откритото спрямо „Е. Ф.“ АД производство по несъстоятелност било прекратено, поради изчерпване на масата на несъстоятелността, като дружеството е заличено като

търговец след извършено вписване в ТР на 20.11.2020 г.; в пределите на прекратеното производство по несъстоятелност проведено спрямо „Е. Ф.“ АД, ответникът – „ПИБ“ АД бил предявил своите вземания по ИЛ от 30.05.2009 г., като същите били приети за удовлетворяване; на основание чл. 739, ал. 2 ТЗ вземането на „ПИБ“ АД по ИЛ от 30.05.2009 г. следвало да се счита за погасено, а оттам и ипотечното право служещо за неговото обезпечение; по отношение на солидарния длъжник „Р.Ш.***“ АД с решение от 30.10.2019 г., което е влязло в законна сила на 15.06.2021г. откритото спрямо дружеството производство по несъстоятелност било прекратено, поради изчерпване на масата на несъстоятелността, като „Р.Ш.***“ АД е заличено като търговец след извършено вписване в ТР на 30.06.2021 г., а „ПИБ“ АД не била предявила вземанията си в производството по несъстоятелност открито спрямо солидарния длъжник - „Р.Ш.***“ АД, което водело до погасяване на същите на основание чл. 739, ал. 1 ТЗ; по образуваното пред ЧСИ-Д.Н. и.д. № 380/2019 г. били предприети изпълнителни действия срещу недвижимите имоти притежавани от „Л.А.М.Е.Р.“ АД, които са индивидуализирани в исковата молба, като същите са описани и по отношение на тях е проведена публична продажба, по която на 28.08.2019 г. за купувач бил определен „ПИБ“ АД, като имотът му бил възложен срещу прихващане на вземането му по ИЛ от 30.05.2009 г.; ищецът „ФЗ В. К.“ ООД също имал качеството на вискател по и.д. № 380/2019 г., доколкото бил присъединен ипотекарен кредитор с оглед учредената в негова полза ипотека от „Л.А.М.Е.Р.“ АД; с протокол за разпределение № 3 от 05.08.2021 г. било извършено разпределение, като в него като кредитори участвали както ищеца, така и ответната банка, което създавало за ищеца правен интерес да оспори вземането на „ПИБ“ АД следващо от ИЛ издаден на 30.05.2009 г., доколкото същото не съществувало, поради неговото погасяване.

След дадени от съда указания с молба-уточнение от 11.10.2022 г. дружеството-ищец, чрез пълномощника си –адвокат П. е изяснил размера на отричаното вземане на ответния кредитор /присъединен вискател по и.д. № 380/2019 г./ , както и това, че подобно вземане не съществувало към момента на възлагането на имотите по публичната продажба извършена по цитираното изпълнително дело, защото било погасено, поради изгубване правосубектността на главния длъжник - „Е. Ф.“ АД и солидарния длъжник - „Р.Ш.***“ АД, което осуетявало възможността „ПИБ“ АД да прихване вземането за цена на имота по публичната продажба със свое подлежащо на изпълнение вземане. Допълнено е, че ищецът няма как да изпълни изискването да насочи искове, както срещу кредитора чието вземане оспорва, така и срещу длъжника по това вземане, защото последните са заличени като правни субекти и понастоящем не съществуват, като такива. Същевременно „Л.А.М.Е.Р.“ АД нямало качеството на длъжник по оспорените вземания, въпреки че било длъжник по и.д. № 380/2019 г.

Със свое определение от 12.10.2022 г. СГС за втори път е оставил без движение искова молба с входящ номер 97747 от 17.05.2022 г. подадена от ищеца - "ФЗ В. К." ООД, като е указал на същия чрез процесуалния му представител - адвокат П. в 1-седмичен срок, считано от получаване на препис от настоящото разпореждане с писмена молба с препис за насрещната страна да обоснове наличие на правен интерес от заявения за разглеждане иск имащ основание по чл. 464, ал. 1 ГПК, доколкото се поддържа, че ответника - "П.И.Б." АД към настоящия момент няма качеството на носител на подлежащо на принудително удовлетворяване вземане в изпълнителното производство образувано пред ЧСИ- Д. Н. по изпълнително дело № 20198040400380, защото вземанията му са погасени, поради заличаването като правни субекти на двамата посочени в исковата молба длъжника - търговски дружества и поради тази

причина подобни вземания не могат да се конкурират с вземанията на ищеца, а от друга страна поддържа, че изпълнителното производство продължава да бъде висящо и по него да се извършват действия по удовлетворяване на вземания на присъединени вискатели /в това число е изготвено разпределение на сума постъпила от осребряване/, но липсва длъжник който да отговаря по предявения иск с правно основание чл. 464, ал. 1 ГПК при положение, че законодателя е въвел изрично изискване за съвместна пасивна процесуална легитимация между вискателя, чието вземане се оспорва да съществува и длъжника по изпълнението спрямо когото е насочено принудителното изпълнение на това вземане, като при липса на участие от последния производството по иск с правно основание чл. 464, ал. 1 ГПК би било недопустимо.

С молба от 02.11.2022 г. ищецът посочва, че в образуваното и.д. 380/2019 г. по описа на ЧСИ-Д.Н. наред с други вискатели и длъжници по изпълнението участват „ПИБ“ АД в качеството му на иницирал производството вискател, както и като присъединен вискател по изпълнителен лист от 30.05.2009 г., "ФЗ В. К." ООД в качеството му на присъединен вискател, както и „Л.А.М.Е.Р.“ АД в качеството му на длъжник по изпълнението. С протокол за разпределение от 05.08.2021 г. вземането на „ПИБ“ АД по ИЛ от 30.05.2009 г. се удовлетворява и на основание чл. 495 ГПК размерът му се намалява със сумата от 680 376,79 лв., като се поддържа, че подобно вземане не съществува за удовлетворявания кредитор - „ПИБ“ АД, защото е било погасено по вече изложени основания от ищеца. Това създавало за ищеца "ФЗ В. К." ООД да предяви иск за отричане съществуването на вземането на „ПИБ“ АД, което е включено в извършеното разпределение. Ищецът сочи, че не предявява иск по чл. 464, ал. 1 ГПК, а обикновен иск по чл. 124, ал. 1 ГПК за отричане съществуването на правото на „ПИБ“ АД на вземане по ИЛ издаден на 30.05.2009 г., което да подлежи на удовлетворяване в рамките на образуваното и.д. № 390/2019 г. на ЧСИ-Д.Н.. Интерес от провеждането на така заявената защита дружеството-ищец имало с оглед това, че при успешно отричане съществуването на вземане за „ПИБ“ АД, то именно ищеца би получил удовлетворение на своите вземания, защото би се явил като кредитор ползващ се с права по първа поред ипотека върху изнесените на публична продан имоти.

Сезираният съд, като анализира фактическите твърдения, на които са основава исковата защита на ищеца, намира, че исковата молба подлежи на връщане, защото предявения с нея иск е недопустим.

Исковата защита на вискател, който оспорва съществуването на вземането на друг вискател – кредитор е уредена в чл.464 ГПК. Оспорването може да касае както основанието на вземането на кредитора, така и привилегията, доколкото последната поставя вискателите в конкуренция при разпределението на получените в изпълнителното производство суми. При успешно оспорване на основанието или на привилегията, заделената за присъединилия се вискател сума ще уголеми вземанията на другите вискатели или ще бъде върната на длъжника, от което произтича правният интерес за всеки надлежно конституиран вискател в образуван изпълнителен процес да предяви отрицателен установителен иск, с който да установи несъществуването на обезпечението с ипотека вземане на присъединилия се вискател, когато изпълнението е насочено върху предмета на обезпечението. Този извод следва от разпоредбата на чл. 459 ГПК задължаваща съдебният изпълнител, при отмяна на обезпечението, сумата на обезпечения кредитор да се разпредели между останалите вискатели или да се върне на длъжника. Съгласно чл.464, ал.1 ГПК защитното средство на вискателя е

отрицателния установителен иск. В този контекст ищецът не разполага със средство за защита, което да е различно от специалния ОУИ уреден в чл. 464, ал.1 ГПК, каквито твърдения излага в последната си молба-уточнение датираща от 01.11.2022 г. Това е така, защото извън конкуренцията на кредиторите в пределите на образувано изпълнително производство няма как да се обоснове наличие на правен интерес даден кредитор да преследва, като резултат отричането на вземане на друг кредитор спрямо техен общ длъжник. Когато обаче е налице предприето индивидуално принудително изпълнение спрямо длъжник, чиито кредитори спорят помежду си, дали дадено заявено за принудително изпълнение парично вземане съществува, респективно се ползва с привилегията да бъде удовлетворено преди останалите и това вземане е включено за удовлетворяване в изготвена сметка за разпределение, то за оспорващия и отричащ съществуването на подобно вземане кредитор възниква правни интерес да потърси защита имен чрез уредения специален иск по чл. 464, ал.1 ГПК. Фактическите твърдения на ищеца изложени, както в ИМ, така и в молбите-уточнения са изцяло концентрирани в защита именно на посоченото правно основание, като мотивирането на обратното с това, че в полза на ответника не се предвижда разпределяне на сума, а възлагане на имот предмет на публичната продажба не се споделя от съда. Без значение за провеждане на защитата по чл. 464, ал.1 ГПК е обстоятелството, дали с разпределението се предвижда, че кредиторът, чието вземане се оспорва ще получи плащане на същото, или че срещу него ще получи възлагане на имот с оглед реализираното му право да участва в обявена публична продажба за придобиване на изнесенния имот, чрез прихващане на продажната цена с част или цялото вземане, което има за удовлетворяване в изпълнителното производство. Що се касае до изтъкнатата пречка за защита по чл. 464, ал. 1 ГПК, доколкото длъжникът по отричаното вземане е заличен и не съществува като правен субект към настоящия момент, то е необходимо да се посочи, че от значение за пасивната процесуална легитимация по този иск е задължителното съвместно участие на длъжника по изпълнителния процес отговарящ за изпълнението на обезпеченото вземане срещу когото е насочено принудителното изпълнение на вземането, с което ответника „ПИБ“ АД се легитимира по ИЛ от 30.05.2009 г. Съгласно чл. 429, ал. 3 от ГПК изпълнителният лист има сила срещу лице, дало своя вещ в залог или ипотека за обезпечение на дълга, когато вискателят насочва изпълнението върху тази вещ не се променя процесуалното му качество на трето лице в изпълнителното производство, т.е субективните предели на изпълнителния лист на длъжника имат сила и срещу третото лице дало своя вещ в залог или ипотека за обезпечение на дълга, когато вискателят насочва изпълнението върху тази вещ. Посочената разпоредба задължава третото лице да търпи изпълнителни действия по отношение на собствената си вещ, независимо, че не е пряк длъжник на вискателя, но несъмнено има качеството на длъжник по изпълнението, от което се интересува нормата на чл. 464, ал. 1 ТЗ, когато предвижда задължително участие в производството на длъжника. Касае се за хипотеза на уредена от закона съвместна пасивна процесуална легитимация на длъжника по изпълнението и на кредитора, чието вземане е предмет на оспорване. Провеждането на процес по разглеждане на очертаания специален отрицателен установителен иск без конституирането, като ответник на длъжника по изпълнението ще доведе, като резултат до постановяването на недопустим съдебен акт. Тъй като в гражданския процес е установен принципа на диспозитивното начало, то единствено ищеца разполага с правомощието да очертае предмета на спора, в т.ч. спрямо кого търси защита, и в частност да назове ответните страни по претенцията си. Когато обаче се касае до съдебна защита, за която изрично е предвидено да е необходимо съвместното участие на правни субекти имащи

определено качество по дадено материално правоотношение, то непривличането като ответник на кое и да е от тях съставлява нередовност на ИМ, която подлежи на отстраняване по реда на чл. 129, ал. 2 ГПК. В този контекст СГС двукратно е дал ясни указания до ищеца, че в производството следва да участва и длъжника по изпълнението, каквото е изричното изискване на нормата на чл. 464, ал. 1 ТЗ, но действия по заявяване на същия за ответник не са предприети в депозираните молби-уточнения. Това прави исковата молба нередовна, което е пречка за продължава на исковия процес, като на основание чл. 129, ал. 3 ГПК исковата молба подлежи на връщане, а производството на прекратяване.

По отношение на формулираното от ищеца искане за постановяване спиране извършването на разпределение по изпълнително дело № 380/2019 г. по описа на ЧСИ-Д. Н., настоящият състав намира, че при установената процесуална обстановка по делото не са налице предпоставки за допускане на същото, доколкото подобна мярка не би могла да се приложи при нередовна искова молба подлежаща на връщане, съответно при недопустим иск. Ето защо това искане следва да се остави без уважение.

Така мотивиран, Софийски градски съд

ОПРЕДЕЛИ:

ВРЪЩА искова молба с вх. № 97743/17.05.2022 г. от „ФЗ В. К.“ ООД, с ЕИК ***** срещу „П.И.Б.“ АД, с ЕИК *****, с която е предявен за разглеждане иск с правно основание чл. 124, ал. 1 ГПК, във връзка с чл. 464, ал. 1 ГПК за признаване за установено, че вземането на ответника - „П.И.Б.“ АД за сумата в размер на 680 376, 79 лв. спрямо „Е. Ф.“ АД – заличено дружество и „Р.Ш.***“ АД – заличено дружество, което е предмет на издаден изпълнителен лист от 30.05.2009 г. по гр.д. № 24083/2009 г. по описа на СГС приведен в изпълнение по и.д. № 380/2019 г. образувано по описа на ЧСИ-Д. Н. не съществува, поради погасяването му, предвид неудовлетворяването му в производствата по несъстоятелност проведени спрямо цитираните двама длъжника, които са заличени като търговци.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на ищеца - „ФЗ В. К.“ ООД по чл. 464, ал. 1, изр. 2 ГПК за спиране извършването на разпределение по изпълнително дело № 380/2019 г. по описа на ЧСИ-Д. Н..

Определението подлежи на обжалване с частна жалба пред Софийски апелативен съд в 1-седмичен срок от връчването му на ищеца.

Препис от определението да се връчи на ищеца, чрез пълномощника му по делото – адвокат П..

Съдия при Софийски градски съд: _____